

REGULAMIN OBSERWATORÓW KOLEGIUM SĘDZIÓW

**ZACHODNIOPOMORSKIEGO
ZWIĄZKU PIŁKI NOŻNEJ**

PODSTAWA PRAWNA: Uchwała Zarządu KS ZZPN z dnia 30 lipca 2019 r.

§ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Regulamin określa:
  - 1) rolę obserwatora w Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej;
  - 2) zasady i tryb powoływania i nadawania uprawnień obserwatorom;
  - 3) zasady i tryb przeprowadzania egzaminów teoretycznych dla obserwatorów;
  - 4) uprawnienia i obowiązki obserwatorów;
  - 5) zasady i tryb przeprowadzania egzaminów praktycznych przez obserwatorów;
  - 6) zasady i tryb zgłaszania wniosków o poddanie się urlopowi przez obserwatorów.
2. Regulamin obejmuje obserwatorów Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej.
3. Ilekroć w Regulaminie jest mowa o:
  - 1) obserwatorach – rozumie się przez to obserwatorów Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej;
  - 2) egzaminie – rozumie się przez to egzamin teoretyczny ze znajomości Przepisów Gry w Piłkę Nożną, jakimi poddawani są obserwatorzy lub kandydaci na obserwatorów;
  - 3) sędziach – rozumie się przez to sędziów Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej uprawnionych do prowadzenia meczów piłki nożnej w rozgrywkach organizowanych przez Zachodniopomorski Związek Piłki Nożnej, na podstawie aktualnej licencji sędziowskiej oraz sędziów asystentów szczebla centralnego Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej;
  - 4) sezonie rozgrywkowym – rozumie się przez to cykl rozgrywkowy jesień - wiosna;
  - 5) KS ZZPN – rozumie się przez to Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej;
  - 6) Zarządzie – rozumie się przez to Zarząd Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej;
  - 7) ZZPN – rozumie się przez to Zachodniopomorski Związek Piłki Nożnej;
  - 8) KS PZPN – rozumie się przez to Kolegium Sędziów Polskiego Związku Piłki Nożnej;
  - 9) Regulaminie – rozumie się przez to Regulamin Obserwatorów Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej.
4. Publikacja Regulaminu, po jego uchwaleniu i zatwierdzeniu nastąpi niezwłocznie na stronie internetowej KS ZZPN.

§ 2 ROLA OBSERWATORA W KS ZZPN

1. Obserwator pełni funkcję weryfikującą sędziów podczas prowadzonych przez nich meczów piłkarskich w rozgrywkach organizowanych przez ZZPN.

2. Obowiązkiem obserwatora jest w szczególności:
  - 1) staranne i rzetelne przeprowadzanie egzaminów praktycznych sędziów wyznaczonych do prowadzenia meczów piłkarskich: mistrzowskich, pucharowych i towarzyskich;
  - 2) szczegółowa analiza meczu piłkarskiego przeprowadzana w trakcie egzaminu praktycznego, z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych elementów (pozytywnych, negatywnych, neutralnych), mających wpływ na wynik egzaminu praktycznego oraz omówienia jego wniosków z sędziami po zakończonym meczu;
  - 3) przygotowanie rzetelnej oceny sędziów z przeprowadzonego egzaminu praktycznego z uwzględnieniem obowiązujących zasad oraz przekazanie tej informacji referentowi obserwatorów odpowiedzialnemu za koordynację pracy obserwatorów w ramach Zarządu;
  - 4) przekazywanie swojego doświadczenia i wiedzy sędziom w trakcie egzaminu praktycznego, jak również podczas innych form współpracy organizowanych przez KS ZZPN;
  - 5) pełnienie roli mentora/nauczyciela sędziego w jego pracy podczas meczu piłkarskiego oraz w jego całkowitym rozwoju sportowym.
3. Przed każdą rundą rozgrywkową i w terminach ustalonych przez Zarząd, obserwator zobowiązany jest do udziału w egzaminach teoretycznych weryfikujących jego wiedzę i umiejętności.
4. Obserwator zobowiązany jest do udziału w szkoleniach praktycznych sędziów i obserwatorów oraz podjęcia się roli wykładowcy podczas tych szkoleń na wniosek Zarządu.
5. Obserwatora powinny cechować posiadane predyspozycje oraz autorytet wśród sędziów. Obserwator w ramach pełnionej funkcji powinien wykazywać się należyty doświadczeniem, rzetelnością oraz relatywizmem.
6. Obserwator zobowiązany jest do bieżącego informowania referenta obserwatorów o dyspozycyjności w terminach ustalonych przez Wydział Gier Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej, jako terminy rozgrywkowe.
7. Obserwator zobowiązany jest do aktywnego udziału w funkcjonowaniu KS ZZPN oraz współpracy z innymi obserwatorami i sędziami w tym zakresie.
8. W szczególnych przypadkach obserwator może pełnić rolę mentora, wspierając rozwojem sędziów uczestniczących w określonych programach wskazanych przez KS PZPN lub KS ZZPN.
9. W szczególnych przypadkach obserwator może pełnić rolę delegata podczas meczu piłkarskiego, reprezentując ZZPN.

§ 3

ZASADY I TRYB POWOŁYWANIA OBSERWATORÓW

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, obserwatorem może zostać były lub czynny sędzia, który:
  - 1) posiada co najmniej wykształcenie średnie;
  - 2) odznacza się nienaganną postawą etycznie – moralną;
  - 3) w okresie 3 ostatnich lat nie był karany dyscyplinarnie przez właściwe organy dyscyplinarne PZPN, ZZPN za czyny naruszające pozytywny wizerunek sędziego, obserwatora;

- 4) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w roli sędziego lub sędziego asystenta, który prowadził mecze piłki nożnej na szczeblu centralnym (trzy najwyższe klasy rozgrywkowe) lub co najmniej 5-letnie doświadczenie w roli sędziego, który prowadził mecze piłki nożnej na poziomie minimum piątego szczebla rozgrywkowego (w systemie rozgrywek prowadzonych przez ZZPN - IV liga);
  - 5) ukończył 40 rok życia i nie przekroczył 67 roku życia, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej;
  - 6) uzyskał pozytywny wynik z egzaminu;
  - 7) uzyskał pozytywną opinię Zarządu.
2. Zarząd może powierzyć role obserwatora:
    - 1) czynnym lub byłym sędziom międzynarodowym;
    - 2) czynnym lub byłym sędziom zawodowym;
    - 3) czynnym lub byłym sędziom z grupy TOP AMATOR – prowadzącym mecze piłkarskie w najwyższej klasie rozgrywkowej (Ekstraklasa, I liga, II liga);
    - 4) członkom Zarządu – na wniosek Przewodniczącego KS ZZPN, w szczególnie uzasadnionych przypadkach;
    - 5) byłym sędziom szczebla centralnego, w szczególnie uzasadnionych przypadkach;
    - 6) dotychczasowym obserwatorom.
  3. Kandydat na obserwatora składa wniosek o podjęcie roli obserwatora, uzasadniając spełnienie wszystkich kryteriów, o których mowa w ust. 1 lub 2.
  4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, podlega weryfikacji przez Zarząd.
  5. Pozytywnie zakończona weryfikacja, o której mowa w ust. 4, umożliwia kandydatowi na obserwatora przystąpienie do egzaminu.
  6. Uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu stanowi podstawę do wpisania kandydata na obserwatora na listę obserwatorów na kolejną rundę rozgrywkową.
  7. Wniosek, o którym mowa w ust. 3 może być składany przez kandydata na obserwatora do dnia 31 lipca, po zakończeniu sezonu rozgrywkowego oraz do dnia 31 stycznia, po zakończeniu jesiennej rundy rozgrywkowej. Wnioski złożone po terminie nie będą rozpatrywane.
  8. Obserwatorem/mentorem nie może zostać czynny sędzia, za wyjątkiem obecnych i byłych sędziów międzynarodowych, sędziów szczebla centralnego (sędzia zawodowy, TOP Amator A, B i C), którzy mogą przeprowadzać egzaminy praktyczne: szkoleniowe/mentorskie.
  9. Obserwatora powołuje i odwołuje Prezydium Zarządu Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej na wniosek Przewodniczącego KS ZZPN, po wcześniejszym zatwierdzeniu przez Zarząd.
  10. Obserwatorem nie może zostać osoba, która pozostaje w strukturach klubu sportowego posiadającym sekcję piłki nożnej lub pełni w nim jakąkolwiek funkcję.

§ 4

ZASADY I TRYB PRZEPROWADZANIA EGZAMINÓW

1. Dwukrotnie w trakcie sezonu rozgrywkowego, obserwatorzy poddawani są egzaminowi.
2. Egzaminy przeprowadzane są przez Zarząd, przed rozpoczęciem każdej rundy rozgrywkowej (czerwiec - lipiec oraz luty - marzec).

3. Egzamin składa się z:
  - 1) testu teoretycznego zawierającego 30 pytań;
  - 2) testu filmowego (na podstawie analizy TV).
4. Warunkiem uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu, jest osiągnięcie przez obserwatora co najmniej:
  - 1) 80% prawidłowych odpowiedzi z testu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1;
  - 2) 70% prawidłowych odpowiedzi z testu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.
5. Na podstawie wyników egzaminów przygotowywane są listy obserwatorów na każdą rundę rozgrywkową przedkładane Prezydium Zarządu Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej, celem ich zatwierdzenia.
6. W przypadku nie uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu, obserwator nie zostanie uwzględniony w obsadzie, do czasu uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu.
7. Obserwator, który dwukrotnie w następujących bezpośrednio po sobie egzaminach nie uzyska pozytywnego wyniku, zostanie przesunięty do sędziów nieczynnych bez możliwości powrotu do pełnienia roli obserwatora.
8. Egzamin ma formę zaliczeniową. Nie przewiduje się egzaminów poprawkowych.
9. W sytuacjach szczególnych, Zarząd może ogłosić dodatkowy termin egzaminów dla obserwatorów, którzy w uzasadnionych przypadkach nie mogli uczestniczyć w podstawowym terminie. Dodatkowy termin egzaminów nie dotyczy obserwatorów, o których mowa w ust. 7.
10. Przepisy ust. 1 – 9 stosuje się odpowiednio do kandydatów na obserwatorów.
11. Członkowie Zarządu pełniący rolę obserwatora oraz sędziowie, o których mowa w § 3 ust. 2, zwolnieni są z egzaminów. O ich przydziale na liście obserwatorów rozstrzyga Zarząd.
12. Obserwatorzy zobowiązani są do przeprowadzenia szkoleń w formie warsztatowej lub wykładowej dla sędziów lub wybranej grupy sędziów. Przed każdą rundą rozgrywkową obserwatorzy zobowiązani są do przedstawienia propozycji tematów szkolenia, które mogą zostać uwzględnione przez Zarząd w programie szkolenia. Wybrane propozycje mogą być przeprowadzone w ramach szkolenia indywidualnego lub organizowanego w grupach. Na podstawie przedstawionych propozycji Zarząd ustali harmonogram szkoleń i opublikuje go w programie szkolenia. Po uprzednim zgłoszeniu Zarządowi dopuszcza się nagrywanie szkoleń na odpowiednich nośnikach celem ich wykorzystania w dalszym etapie szkolenia.

§ 5

ZASADY I TRYB PRZEPROWADZANIA EGZAMINU PRAKTYCZNEGO

1. Obserwator otrzymuje informację o planowanym egzaminie praktycznym dla sędziego na podstawie obsady umieszczonej w systemie Extranet. Informacja zawiera: oznaczenie meczu piłkarskiego, osoby sędziego, terminie i miejscu rozegrania meczu oraz formę egzaminu praktycznego (obserwacja boiskowa lub telewizyjna). Obserwator potwierdza swój udział w meczu piłkarskim w systemie Extranet.
2. Niezwłocznie po zakończonym egzaminie praktycznym, obserwator przesyła informację o jego wyniku (ocena). W terminie 48 godzin od zakończenia egzaminu

praktycznego, obserwator przygotowuje raport obserwatora z przeprowadzonego egzaminu i zatwierdza go w systemie Extranet.

3. Egzamin praktyczny w formie obserwacji telewizyjnej, obserwator przeprowadza w terminie 48 godzin od publikacji zapisu video z meczu piłkarskiego na serwerze ZZPN.
4. Zakres obowiązków obserwatora w trakcie przeprowadzania egzaminu praktycznego, szczegółowe zasady jego przeprowadzania, system ocen oraz kryteria ich przyznawania, określone zostały w wytycznych dla obserwatorów Polskiego Związku Piłki Nożnej.
5. Na podstawie odrębnych przepisów sędziemu przysługuje prawo do zgłoszenia Zarządowi zastrzeżeń co do oceny opublikowanej w raporcie obserwatora. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia zgłoszonych zastrzeżeń obserwator, który sporządził zakwestionowany raport może zostać pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej.
6. Wynik egzaminu praktycznego (ocena) winien stanowić odzwierciedlenie efektu pracy sędziego mającego służyć Zarządowi jako wskazówka przy tworzeniu obsady sędziowskiej oraz ustalaniu list klasyfikacyjnych, na podstawie odrębnych przepisów. Zarząd w szczególnie uzasadnionych przypadkach może zmienić lub nie uwzględnić oceny egzaminu praktycznego.
7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach obserwator, niezależnie od przeprowadzanego egzaminu praktycznego, może podczas meczu piłkarskiego pełnić także rolę delegata. W tym zakresie zobowiązany jest do odnotowywania i opisywania zdarzeń zaistniałych w trakcie meczu piłkarskiego, które nie znajdowały się bezpośrednio pod kontrolą sędziów.

§ 6

WYGAŚNIĘCIE UPRAWNIEŃ OBSERWATORA I URLOPOWANIA

1. Uprawnienia obserwatora wygasają po zakończeniu każdego sezonu rozgrywkowego. W kolejnym sezonie rozgrywkowym obserwator musi otrzymać nominację, zgodnie z przepisami Regulaminu.
2. Obserwator może złożyć wniosek o poddaniu się urlopowi na czas oznaczony, wskazując datę zakończenia urlopu. W czasie trwania urlopowania, obserwator nie jest wyznaczany do przeprowadzenia egzaminów praktycznych.
3. W przypadku urlopu innego niż określony w ust. 2 lub w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach, Zarząd może po jego zakończeniu lub po ich ustaniu, skierować obserwatora na ponowny egzamin.

§ 7

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Interpretacja Regulaminu przysługuje wyłącznie Zarządowi.
2. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem rozstrzyga Zarząd.
3. Regulamin wchodzi w życie w dniu jego zatwierdzenia przez Prezydium Zarządu ZZPN, z mocą obowiązującą od sezonu rozgrywkowego 2019/2020.
4. Traci moc Regulamin Obserwatorów Kolegium Sędziów Zachodniopomorskiego Związku Piłki Nożnej z dnia 1 sierpnia 2018 r.